

Zit Waterland te wachten op 30.000 woningen in De Purmer? Absoluut niet, zegt Friso de Zeeuw. Over het idee om 3000 woningen te bouwen, her en der verspreid in het landelijk gebied, is De Zeeuw ook kritisch. „Dat je die zo zou kunnen inpassen dat je het niet merkt, is te mooi om waar te zijn.”

De Zeeuw is praktijkhoogleraar gebiedsontwikkeling aan de TU Delft, directeur bij Rabo Bouwfonds en bovendien inwoner van Waterland. Eén met een groen hart, zo blijkt uit zijn visie op zowel het idee van Tjeerd Dijkstra voor de Purmer-Meer, als de plannen van de gezamenlijke regiogemeenten voor Waterlands Wonen. Voor geen van die plannen loopt de Monnickendammer warm.

Tjeerd Dijkstra kwam twee weken geleden in deze krant uitvoerig aan het woord over zijn ideeën voor een nieuwe stad in De Purmer met circa 30.000 huizen, vooral bedoeld voor woningzoekenden uit de Metropoolregio Amsterdam. Opvallend in Dijkstra's verhaal was dat hij zelf De Purmer eigenlijk het liefst groen wil houden. „Zo'n nieuwe stad kan wel aardig worden, maar een groene Purmer is nog aardiger”, zei Dijkstra. Zijn stelling is dat, als Waterland dan toch wordt aangewezen als 'overloopgebied' voor woningzoekenden uit de grotere regio, de nieuwe woningen zo veel mogelijk op één plek moeten worden geconcentreerd.

„Wat ik met Dijkstra deel, is zijn wens om dat niet te doen. Om zijn eigen plan niet uit te voeren”, zegt De Zeeuw. „Ik kan hem een heel eind volgen. Hij zegt: als Waterland toch moet bouwen voor Groot Amsterdam, ga al die woningen dan niet verspreiden over het landelijk gebied, maar hou het geconcentreerd. Dat is in elk geval consequent. Maar dat hij dan met zo'n maxivariant komt met 30.000 woningen, dat is niet reëel en niet aan de orde.”

Eigen kracht

De Zeeuw baseert zich op een recent uitgevoerd onderzoek van zijn eigen leerstoel aan de TU Delft naar de economische ontwikkeling in Noord-Holland. Of beter: het gebied van de Kamer van Koophandel Noordwest-Holland. Dat is de hele provincie boven het Noordzeekanaal, exclusief de Zaanstreek en de IJmond. Dus inclusief Waterland. Het 'Ontwikkelingsperspectief 2015 – Regio op eigen kracht', gemaakt in opdracht van de Kamer van Koophandel, schetst ontwikkelingen

Friso de Zeeuw: „Dat je 3.000 woningen in het landelijk gebied kunt inpassen zonder dat je het merkt, is te mooi om waar te zijn.”

Het plan voor een nieuwe stad in De Purmer van Tjeerd Dijkstra. Een 'onnodige maxivariant', aldus Friso de Zeeuw.

en wensen van het regionale bedrijfsleven in de komende jaren. De subtitel 'Regio op eigen

kracht' zegt al iets over de conclusies van dat onderzoek. „De sterke economische ontwikke-

ling blijft voorlopig geconcentreerd aan de zuidkant van Amsterdam”, aldus De Zeeuw. „Het gebied van de Kamer van Koophandel Noordwest-Holland leent zich niet langer voor een nieuwe overlooptaakstelling en de Kamer kiest er ook nadrukkelijk voor om geen nieuw overloopgebied te zijn. Er is gekozen voor een stedelijke zone tussen Alkmaar en Hoorn: tussen die stedelijk zone en Amsterdam ligt Waterland. Hou dat nou zo veel mogelijk groen.”

„De economische groei in het gebied van de Kamer moet vooral autonome groei zijn, door de sectoren die er nu zijn sterker te maken. Er zijn echt genoeg mogelijkheden om die sectoren krachtiger te maken en met die toename van de ei-

gen economischekracht laat je de woningbouw meegroeien. Dan is 30.000 woningen in De Purmer gewoon niet aan de orde, want dat is pure overloop vanuit de Amsterdamse regio.”

Kritisch

Ook over Waterlands Wonen is De Zeeuw kritisch. Waterlands Wonen is het idee van de provincie en het Intergemeentelijk Samenwerkingsorgaan Waterland (ISW) voor 6000 nieuwe woningen in de regio in de komende decennia. De helft daarvan moet komen op inbreilocaties, de andere helft in het landelijk gebied. Er zijn verschillende locaties in beeld waar nieuwbouwwijkjes moeten rijzen, onder meer bij Landsmeer, Oostzaan en Wormerland en op diverse plekken in de ge-

meente Waterland.

Met die inbreilocaties heeft De Zeeuw geen moeite. „Als dat netjes gebeurt, vind ik dat prima. Maar 3000 woningen in het landelijk gebied is een ander verhaal. Ik vind dat aan de forse kant. Ik mis er ook een paar belangrijke aspecten in. Denken dat je zoveel woningen bijna onzichtbaar kunt toevoegen, en dan ook nog eens zonder een extra belasting op de infrastructuur, dat kan echt niet. Dat is te mooi om waar te zijn. De infrastructuur zul je echt moeten aanpassen. Verder ontbreekt het aspect 'ruimte voor ruimte' in Waterlands Wonen. 'Ruimte voor ruimte' houdt in dat, als je groen opoffert voor woningbouw, je ergens anders iets terug doet voor het landschap, bijvoorbeeld het opruimen van

De meiden van De Kwade Zwaan, volgens Friso de Zeeuw een actiegroep om rekening mee te houden. FOTO ELLA TILGENKAMP

Waakzaamheid van De Kwade Zwaan

DOOR JOHAN MOES

Sinds de Tweede Wereldoorlog heeft de regio Waterland voortdurend blootgestaan aan 'aanvallen' vanuit Amsterdam. De grote stad kampt continu met woningnood en is altijd op zoek naar locaties in de nabije omgeving om zijn bewoners te huisvesten. Waterland is vaste prik in de vingeroefeningen van ambtenaren in de Stopera. Waakzaamheid blijft dus geboden, zo luidt volgens Friso de Zeeuw het devies.

„De aanvallen zijn tot nu toe afgeslagen”, aldus De Zeeuw. „Soms doordat de provincie er een stokje voor stak en soms ook doordat Amsterdam uiteindelijk zelf afzag van zijn plannen. Op zichzelf is dat bemoedigend, want daardoor is Waterland nog steeds wat het nu is. Maar dergelijke aanvallen zullen blijven komen: om de vijf à zes jaar duiken er plannen op voor grootschalige woningbouw in deze regio. Wil je daar effectief het hoofd tegen bieden, dan moet je waakzaam blijven.”

Als voorbeeld van een actiegroep die dat soort waakzaamheid op een goede manier betracht, noemt De Zeeuw De Kwade Zwaan. Die

bestaat uit drie actieve dames: Manja Verhorst en Soemini Kasanmountalib uit Uitdam en Thilde Kuit uit Zuiderwoude. De Zeeuw: „In mijn werk als hoogleraar aan de TU noem ik De Kwade Zwaan vaak als voorbeeld van een ogenschijnlijk onbeduidende actiegroep waarmee plannenmakers serieus rekening moeten houden. Het is een heel actief groepje dat zich enorm verdiept in de materie, heel goed weet waar ze het over heeft en ook steeds een sterke achterban weet te mobiliseren.”

De Kwade Zwaan heeft destijds succes gehad in de strijd tegen de komst van een slibdepot in het IJmeer, voor de kust van Uitdam, en nu trekt ze ten strijde tegen plannen van Amsterdam en Almere voor duizenden nieuwe woningen in datzelfde IJmeer. Dat is volgens De Zeeuw ook weer zo'n aanval die deze regio bedreigt, in dit geval de Waterlandse kust. Hij heeft veel waardering voor de wijze waarop De Kwade Zwaan zich daartegen verzet: „Als ik in Almere ben, zeg ik vaak: 'Als het zo doorgaat hier, dan stuur ik de meiden van De Kwade Zwaan op jullie af'. Daar zijn ze gevoelig voor, hoor.”

oude bedrijfsbebouwing. Daarvan is in Waterlands Wonen niets terug te vinden.”

Met minister Jacqueline Cramer (ruimtelijke ordening) is De Zeeuw van mening dat de plannen op deze manier niet

door moeten gaan. „Wat mij betreft is de oplossing te vinden in een lager aantal van zeg maximaal 1000 woningen en de verplichting om tegelijkertijd verrommelde plekken op te ruimen.”